

Programma 3. Leefomgeving

Totaaloverzicht programma 3

In de onderstaande tabel tonen de kolommen 2 tot en met 5 de cijfers zoals geregistreerd op 1 oktober 2025 in het financiële systeem. Kolom 6 geeft een prognose weer die niet uit het financiële systeem komt, maar is gebaseerd op onze verwachtingen.

Totaaloverzicht per product					
Product	Bedrag Begroot op 1 juli 2025	Bedrag Werkelijk	Bedrag rechten en verplichtingen	Stand per 1 oktober 2025	Prognose afwijking van de begroting per 31-12-2025
3.1 Landschap en natuur	€ -55.126	€ 13.825	€ -	€ 68.951	€ 50.000
3.2 Milieu & duurzaamheid	€ -68.065	€ -284.509	€ -232.458	€ -448.902	€ -29.762
3.3 Beheer openbaar gebied	€ -3.339.979	€ -2.504.018	€ -314.516	€ 521.445	€ -9.989
3.4 Verkeer en Vervoer	€ -679.821	€ -527.977	€ -8.199	€ 143.645	€ -6.938
3.5 Monumenten en Cultuur	€ -254.224	€ -51.308	€ -7.612	€ 195.305	€ 122.902
3.6 Burger- en overheids-participatie	€ -84.414	€ -37.885	€ -	€ 46.529	€ -73.180
3.7 Gemeentelijke gebouwen en accommodaties	€ -980.202	€ -790.521	€ -82.642	€ 107.040	€ -150.000
Totaal	€ -5.461.831	€ -4.182.392	€ -645.426	€ 634.013	€ -96.967

3.1 Landschap en natuur

Op dit product wordt een **overschot verwacht van € 50.000**.

Van de Provincie Noord-Brabant is een subsidie van € 50.000 ontvangen voor het project 'GGA Brabantse Wal' op grond van de subsidieregeling natuur Noord-Brabant, regievoering GGA landelijk programma natuur.

3.2 Milieu en duurzaamheid

Op dit product wordt **een tekort verwacht van € 29.700**.

Er is in 2025 niet gespoten tegen de eikenprocessierupsen omdat er nauwelijks rupsen aanwezig waren. Dit levert een eenmalige besparing van € 30.000 op het budget van de ongediertebestrijding.

Aan het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is een subsidie terugbetaald van € 59.700. Het betreft een niet benodigde subsidie uit 2019 voor voorbereiding, toezicht en uitvoering van een geluidsanering aan een woning.

3.3 Beheer openbaar gebied

Op dit product wordt **een tekort verwacht van € 9.989**.

Dit wordt met name veroorzaakt door de volgende ontwikkelingen:

Ten laste van de Reserve Leefomgeving zijn twee voorzieningen (Westerstraat en palen openbare ruimte) gerealiseerd die leiden tot een uitgave op het product van € 5.347. Zie de bijlage Reserve Leefomgeving voor een actueel overzicht.

Binnen onze gemeente zijn er minder begravingen dan verwacht. Hiermee blijven de opbrengsten voor grafrechten achter ten opzichte van de begroting met een bedrag van € 25.106.

Daarnaast is in de programmabegroting een budget opgenomen voor het ruimen van (gemiddeld) 20 grafbedekkingen per jaar op de gemeentelijke begraafplaatsen. Op basis van een inventarisatie dienen er ca. 95 graven geruimd te worden. Het huidige budget in 2025 is daarvoor niet toereikend. Het benodigde extra budget bedraagt € 18.000.

Als gevolg van het nieuwe maaibestek in combinatie met de droge zomer zijn er minder maaibeurten uitgevoerd. De verwachting is dat dit leidt tot een overschot van € 38.000.

3.4 Verkeer en vervoer

Op dit product wordt **een tekort verwacht van € 6.938.**

In de Groene Papagaai / Postbaan openbare verlichting aangelegd wordt ten behoeve van de verkeersveiligheid van de bewoners, weggebruikers en bezoekers van het themapark de Tovertuin. De kosten voor de aanleg zijn begroot op ca. € 108.000 (ten laste van de Reserve Leefomgeving), hetgeen leidt tot een jaarlijkse afschrijvingslast van € 450.

Daarnaast zijn op dit product uitgaven (€ 6.488) gerealiseerd voor de aanschaf van een snelheidsdisplay, die gedekt worden door de Reserve Leefomgeving.

Zie de bijlage Reserve Leefomgeving voor een actueel overzicht.

3.5 Monumenten en cultuur

Op dit product wordt een **overschot verwacht van € 122.902**

Dit wordt met name veroorzaakt door de volgende ontwikkelingen:

De verwachting is dat er in 2025 geen aanspraak gemaakt gaat worden op het budget (€ 150.000) van de bijdrage in de kosten van het herstel en behoud van de toren van het kerkgebouw in Woensdrecht.

Op 'Monumenten' is sprake van een overschrijding van € 26.700. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door een hogere premie van de brand- / stormschadeverzekering van drie kerktorens naar aanleiding van een hertaxatie van de torens door de verzekeraar, het vernieuwen van het carillon in de toren van de kerk in Ossendrecht en het plaatsen van een heiligbeeld aan de kerktorens in Putte.

3.6 Burger- en overheidsparticipatie

Met de Septembercirculaire is in product 5.5 € 73.180 ontvangen voor de vervroegde Tweede Kamer verkiezingen van 29 oktober 2025. Hetzelfde bedrag wordt in product 3.6 aan de lastenzijde toegevoegd aan het bestaande budget voor verkiezingen om de benodigde taken uit te kunnen voeren en voor de aanschaf van nieuwe verkiezingsborden.

3.7 Gemeentelijke gebouwen en accommodaties

Op dit product wordt een **tekort verwacht van 150.000.**

Dit wordt met name veroorzaakt doordat sprake is van extra uitgaven op de MFC's in verband met beëindiging van het prijsplafond voor energie, bij MFC De Drieschaar op kosten van gas en elektra ten gevolge van de vertraging bij de realisatie van de verduurzamingsmaatregelen en bij MFC de Biezen op de beheerdersvergoeding.

